

VIJF LANDEN, TWEË KINDEREN, ÉÉN ADOPTIE

Voor veel Nederlanders die een tijdje in het buitenland willen werken, is Dubai in de Verenigde Arabische Emiraten (VAE) een aantrekkelijke stad. Hoge salarissen en nauwelijks belastingen. Maar als ze daar wonen en willen adopteren, moeten ze naar het buitenland. De VAE is een islamitisch land en islamitische landen kennen geen adoptie.

Dat komt omdat de islam adoptie verbiedt. Volgens de islam moet de biologische identiteit van een kind duidelijk en herkenbaar blijven. Het gaat zelfs zover dat als een kind wordt geboren en de biologische vader is onbekend, op de geboorteakte van het kind een gefinancierde naam bij de vadergegevens wordt vermeld.

Omdat in de VAE dus niet kan worden geadopteerd, zoeken Europese stellen die in Dubai wonen en die willen adopteren, omwegen via andere landen zoals op dit moment, Ethiopië, Nigeria of Cambodja.

Zo ook de Nederlandse heer Wien en zijn Griekse echtgenote, mevrouw Mouskouri. Zij leren elkaar in Griekenland kennen en gaan eerst in Thessaloniki samenwonen. Daarna vertrekken zij naar Nederland en trouwen zij te Eindhoven. In 2006 besluiten zij om hun geluk te beproeven in Dubai waar Wien bij een groot ICT-bedrijf kan beginnen.

ADOPTIE IN CAMBODJA, VERHUIZEN NAAR MALEISIË

Mouskouri heeft kanker gehad en is onvruchtbaar geworden door medische ingrepen. Het echtpaar kiest voor adoptie. In 2008 adopteren zij Myrthe en Alex, twee kinderen uit Cambodja. Beide kinderen zijn te vondeling gelegd en in een tehuis opgenomen in Cambodja. Gedurende zes maanden is gezocht naar de biologische ouders en een oproep geplaatst aan de poort van het tehuis, doch niemand heeft in die periode de kinderen opgeëist. Met de vereiste toe-

stemmingen van de Cambodjaanse autoriteiten vinden de Cambodjaanse adopties plaats.

In 2010 verhuist het gezin naar Maleisië om zo dicht mogelijk bij Cambodja te wonen. Aanvankelijk zijn zij van plan om een poos in Cambodja te verblijven zodat zij kennis kunnen maken met de cultuur. Het is echter lastig om werk te vinden in Cambodja en er is beperkte medische zorg. Om die reden besluiten zij om, als alternatief, naar Maleisië te verhuizen.

De heer Wien en mevrouw Mouskouri hebben veel inspanningen verricht om meer achtergrondinformatie over de kinderen te krijgen. In Kuala Lumpur hebben zij contact gezocht met de Cambodjaanse ambassade maar de ambassade kan niets voor hen doen. Ook hebben zij zich gewend tot de Amerikaanse vertegenwoordiging in Kuala Lumpur omdat van hen bekend is dat zij gespecialiseerd zijn in het, met succes, samenbrengen van informatie over de biologische afstamming van geadopteerde kinderen. Ook van hen krijgen zij niet de gewenste informatie. In de zomer van 2013 gaat het gezin voor drie maanden naar Cambodja en hebben zij onder meer het kindertehuis bezocht waar Myrthe en Alex vandaan komen. Ook de medewerkers van het tehuis kunnen hen niet verder helpen. De twee hebben zelfs lokale 'investigators' ingeschakeld maar ook zij stuiten op een dood spoor.

De Cambodjaanse adopties worden in Griekenland via de Griekse rechter erkend.¹ De kinderen krijgen Griekse

geboorteakten en paspoorten waarop de geboorteplaats 'Thessaloniki' staat vermeld. Dat komt omdat in de Griekse wetgeving staat dat geen onderscheid mag worden gemaakt tussen biologische en geadopteerde kinderen. Als een buitenlandse geboorteplaats in de geboorteakte staat vermeld, zou het een aanwijzing kunnen zijn dat de kinderen zijn geadopteerd en dat is ongewenst. Ook bepaalt de Griekse rechter dat de kinderen de achternaam Wien krijgen.

ERKENNING ADOPTIE IN GRIEKENLAND

De Cambodjaanse adopties van de kinderen worden aanvankelijk ook door de Nederlandse autoriteiten erkend. Zij krijgen in 2012 een Nederlands paspoort van de Nederlandse ambassade in Kuala Lumpur. Bij de paspoortverleningen gaat het mis. De paspoortaanvragen worden in behandeling genomen maar de Nederlandse paspoorten worden niet direct verstrekt zoals gebeurde bij de eerste aanvragen. Meer dan een jaar later volgt een beslissing. Daarin staat dat de kinderen nooit Nederlander zijn geweest omdat de Cambodjaanse adopties niet kunnen worden erkend. De Nederlandse paspoorten worden daarom geweigerd.

De heer Wien en mevrouw Mouskouri stappen naar de rechtbank in Den Haag. Zij vragen allereerst om de Cambodjaanse adopties te erkennen en, als dit verzoek niet wordt toegewezen, adopties naar Nederlands recht uit te spreken. In die procedure stuiten zij op twee obstakels.

JURIDISCHE OBSTAKELS IN NEDERLAND

Ten eerste is in de periode dat de kinderen zijn geadopteerd sprake geweest van een tijdelijk adoptieverbod om kinderen afkomstig uit Cambodja te adopteren. De Nederlandse autoriteiten maakten zich destijds ernstige zorgen over de zorgvuldigheid van de Cambodjaanse adoptieprocedure. Op 9 februari 2007 publiceert de minister van Buitenlandse Zaken een brief waarin staat dat adopties uit Cambodja niet kunnen worden erkend en daarom geen Nederlandse paspoorten aan deze adoptiekinderen kunnen worden verstrekt. Kennelijk is de Nederlandse ambassade in Kuala Lumpur in 2012 niet op de hoogte geweest van deze brief.

Het tweede obstakel is dat de heer Wien en mevrouw Mouskouri tijdens de Cambodjaanse adoptieprocedure in 2008 in Dubai woonden. Een buitenlandse adoptie kan niet in alle gevallen worden erkend. In boek 10 van het Burgerlijk Wetboek staan in, met name, artikel 108 en 109 regels opgenomen aan welke voorwaarden moet worden voldaan. Eén daarvan is dat als de adoptanten en de adoptiekinderen in twee verschillende

landen buiten Nederland wonen, de buitenlandse adoptie alleen door Nederland kan worden erkend als ook beide landen (waar de partijen wonen) deze adoptie erkennen. De VAE is een islamitisch land en islamitische landen erkennen adopties niet geeft de ambtenaar van de burgerlijke stand, de verwerende partij, aan. Ook om die reden kunnen de Cambodjaanse adopties niet worden erkend.

De adoptieouders voeren aan dat op de overheidswebsite van de VAE echter het volgende staat: 'Expatriate couples who are not Muslims can adopt while living in the UAE as per the laws of their country/ies of citizenship and that of the child's.' Ook voeren zij aan dat hun kinderen tijdens hun verblijf in Dubai in het bezit waren van een verblijfsvergunning op basis van hun gezinsleven. Kennelijk geldt dit adoptieverbod niet voor niet-islamitische expats en worden adopties door deze groep gedoogd. De rechtbank is echter onverbiddelijk. Zolang niet onmiskenbaar uit de plaatselijke wetgeving volgt dat adopties kunnen worden erkend, volgt de rechtbank het standpunt van de ambtenaar van de burgerlijke stand. Het feit dat de VAE kennelijk adopties van niet-islamitisch expats gedogen is onvoldoende.

De heer Wien en mevrouw Mouskouri worden uitgenodigd ter zitting te verschijnen. Tijdens de zitting worden zij door drie rechters uitgebreid ondervraagd over het verloop van de Cambodjaanse adoptieprocedure. Daaruit blijkt dat de twee steeds te goeder trouw hebben gehandeld en er alles aan hebben gedaan om ervoor te zorgen dat de Cambodjaanse adopties op zorgvuldige wijze hebben plaatsgevonden. De Cambodjaanse adopties en de Griekse rechtbankbeslissing worden niet erkend. Wel worden adopties naar Nederlands recht uitgesproken. De Griekse rechtbankbeslissing wordt wel erkend op het op punt van de toewijzing van de achternaam van de kinderen. De rechtbank Den Haag erkent niet de wijziging van de geboorteplaats van de kinderen maar erkent wel de toewijzing van de achternaam van de kinderen en neemt deze op grond van artikel 10:24 lid 1 van het Burgerlijk Wetboek over. Eind goed al goed. ●

NOTEN

1 Zie voor meer uitleg over de betekenis van de erkenning van een adoptie: "Adoptie en de Nederlandse nationaliteit", adoptiemagazine 2013 nummer 2, pagina 24

INFO

Vera Kidjan is advocaat bij Everaert Advocaten in Amsterdam, www.everaert.nl. 020-7523217 of stuur een e-mail naar: kidjan@everaert.nl